

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

A munka.

Az államok fegyverkeznek, mert a politika a fegyveres erőre támaszkodva igyekszik megalapozni a dinasztiki és országok hatalmát. Öntik az ágyukat, kovácsolják a puskákat, százezreket vonnak el a munkától és milliárdokat dobnak a telhetetlen moloch: a militarizmus gyomrába.

A nemzetek nagy harcait azonban mégsem az ágyuk döngése fogja eldönteni.

A szélvész nem tudja megingatni a kőszikla egy göröngyét sem, a lassan folydogáló ér pedig medret váj bele.

A jövő más utakat jelöl ki, mint amelyen a hadseregek haladnak s azok a vassinek, amelyeken a gőzmozdony szalad, nagyobb hódításokat tesznek, mint a világ összes hadseregei.

A nemzetek gazdasági munkája és a viláfgalomban való részvétele hozzák létre azt az erőt, amely leveri a hadseregeket s meghódítja a világot.

Ma már a vér sem csupán dicsőségért és ideálokért patakzik, hanem a gazdasági hatalomért, a viláfgalom utjainak megnyitására.

A viláfgalom óriási morális és anyagi erőforrásokat rejteget magában s jövőbeli feladata az, hogy közelebb vigye az emberiséget az egy akol és egy pásztor eszméjéhez.

Az ilyen profécia, igaz, ma még az utópiák világába tartozik, de ha visszagondolunk a viláfgalomnak azon vívmányaira s azokra az átalakulásokra, melyek a gazdasági fejlődés nyomán fakadtak; amikor látjuk, hogy a természet erői hogyan engedelmeskednek a tudománynak, hogyan enyészik el a távolság s hogyan érintkeznek egymással különböző világrészek lakói, akkor nem fogunk mosolyogni azon a jövődőlésen, amelyet a vallás ideális világába szeretünk sorozni.

Elmult az az idő, amikor még a harcias jellem szerzett tiszteletet egy népnek. Ma nem a győzelem, hanem a győzelemmel való élés a fődolog. Reális célok felé gravitál minden nemzet.

A jövő állama a munka állama. Ime, most is az első ipari állam, Anglia viszi a vezérszerepet úgy a politikai hatalomban, mint a viláfgalomban. A praktikus angolok a világutak felhasználásával olyan befolyást szereztek maguknak, amilyent fegyverrel soha sem szerezhettek volna. Ez

a befolyás érvényesül azután a szellemi téren is úgy, hogy ma ugyszólván az egész világ intelligenciája az angol fajjellem felé törekszik.

A nagy kulturállamok hódításainak utja jelzi azt az irányt, amelyet a kis nemzeteknek is követniök kell, ha a civilizált világ számottevő tényezői akarnak lenni.

Nekünk magyaroknak is a nagy világutak, a világvetségben való részvétel felé kell törnünk s nem szabad megelégednünk eddig üzött apró kis játékaikkal

A mi nemzeti szerencsétlenségünk az, hogy elszigetelt helyzetünknel s fajunk konzervatív hajlandóságánál fogva nem tudunk magunknak a viláfgalomban helyet és befolyást biztosítani. Ebben rejlik szegénységünk és gazdasági elmaradottságunk oka. És ki tudja, meddig tart még ez a lekötött, elzárt helyzet! Ki tudja, képesek leszünk-e helyrehozni azt, amit hosszú küzdelmeink alatt és természetünkben rejlő indolenciánknel fogva gazdasági téren elmulasztottunk?

Ha azokat az eredményeket nézzük, amelyeket kulturánk fejlesztésében elértünk, biztató reménység száll a szívünkbe. Ha azokra az akadályokra tekintünk, amelyeket közjogi helyzetünk s a bennünket körülvevő és ugyszólván vasgyűrűbe szorító idegen érdekek és törekvések támasztanak, kétség fog el bennünket: vajon képes lesz-e ez az ország visszazerezni a nemzeti munkával azt, amit a csatatereken elveszített.

Világéletünkben küzdöttünk idegen fajok hegemoniája ellen. Rajtunk volt a török igája és levettük; a tatárok csordái ütöttek ránk, de a kipusztított ország újra ébredt; a mult századokban a germán fenekedett ránk, de mi ellenállottunk a behódítási törekvéseknek. A magyar nemzet, a magyar nyelv és nemzeti hagyományok megmenekültek a véres harcokból. A modern kor hatalmi eszközeit azonban mégsem tudtuk megteremteni. A magyarság gazdasági ereje lassan bontakozik ki s a gazdasági hatalom eszközeit nem becsüljük meg eléggé.

Balítéletek nyomása alatt nyögünk s azon küzdterén, ahol a népek gazdasági ereje mérkőzik egymással, nem tudnak érvényesülni, sőt elősegítik vereségünket öröklött uri hajlandóságaink. Jobban szeretjük az uri nyomoruságot a munka gyönyörénél és áldásainál.

Pedig hiába burkolózunk uri mivoltunkba, ezzel nem segítünk sem magunkon, sem a hazán. Ha a népek nagy versenyében előre akarunk törni, ha a verseny szinterén vértelve akarunk megjelenni, ósdi megszokásainkat, elavult nézeteinket sutba kell dojni. Meg kell menteni a magyar fajt a modern gazdasági élet számára; rá kell mutatni azokra a hátrányokra, amelyeket más fajok gazdasági fölénye révén el kell szenvednünk és arra az áldásra, amely a derék és okos munka nyomán fakad.

Reális célok felé törjön az egyes ember s a világvetségben való érvényesülés eszközeinek megteremtése képezze vezéreink célját. Csak ha a nemzeti munka terén elért eredmények képezik büszkeségünk alapját s ha nagy hagyományainkat egyenként és összesen a tisztos polgári munkával aranyozzuk be: akkor számíthatunk arra, hogy valaha teljesen független, nagy és hatalmas nemzet lesz a magyar.

Fájdalom, a mi sorainkban dühög a munkátlanságra való hajlandóság. És felburjánzottak azok az előítéletek, amelyek csak a munka nélkül való életet tartják uri létnek. Minden társadalmi osztályban megtaláljuk a beteges ambiciót, amelyek a munkátlanság kényelmére vágnak s minden téren megcsappant a munka tisztelete. Ezeket a félszégeket kell letörni s a társadalmi felfogást átalakítani, hogy ne merüljünk bele a kényelemszeretbe és álmodozásba, a nemzeti büszkeség és dicsőség kultuszába, amely csak akkor erkölcsi tőke, ha nem rongyokban és nyomoruságban hivalkodik, hanem a nagy multhoz méltó a jelen munkája és a jelen dicsősége. Mit ér a büszke hidalgónak az az emlék, hogy ősei a világ felett uralkodtak, ha maga a koldus és más szolgája lett; hova tűnik el a nemzeti dicsőség, ha azt egy szegény ország lezsarolt népe akarja fentartani?

És mit ér a vezérek minden erőfeszítése, ha egy indolens társadalom élén állanak; ha a munkát mindenki csak szóval dicsőíti, de maga tunya kényelmet keres?

A nemzetet csak munkás nép teheti nagyvá és minden harcias erényünk sem lesz képes bennünket megmenteni, ha nem okulunk azoktól a népektől, amelyek munkával igyekeznek meghódítani a világot.

Harcképesség.

Mig a szobatudós a négy fal közt az örök béke felől álmodozik, addig éppen a művelt államok a legújabb harctéri tapasztalatok és az újkori tudomány összes adatait lázasan iparkodnak kiaknázni hadseregük fejlesztésére és katonaságuk harcképességének emelésére. Mérhetlen a milliók száma, melyet a művelt államok fegyveres erejük fejlesztésére évenként kiadnak. Mindenre hiányozhatik a pénz, de az újabb és újabb katonai követelményekre mindig lenni kell pénznek, mert trónok és birodalmak épsége és biztonsága nyugszik a fegyveres erő nagyságán és fejlettségén. A fejlődés lázas munkájában kezdenek az ósdi, kiskori hagyományok és külsőségek is, melyek az ésszerű fejlődést akadályozzák, mindinkább a lomtarba kerülni s helyüket a józan újítások újabb alkotásai felváltani. S ez nem is lehet másképp, mivel a harcképesség régi és újabb formája meglehetősen különböznek egymástól s ennek alapján az újabb követelmények katonai téren is nagyon elütnek a régítől.

Harcképesebb csapat egyenlő harctéri viszonyok mellett a győzelem biztos reményével száll szembe egyenlő számu, de kevésbé harcképes csapattal. Azonban a harcképesség feltételei mások voltak régen, mint ma s ezenfelül különben ma a harcképesség ésszerű gyakorlás és oktatás által szerföltött tökélesíthető. Mig egyszerűek a fegyverek, egyszerű azok biztos kezelésének az elsajátítása is, ellenben a mai fegyverek ügyes kezelését rendkívül sok gyakorlat után lehet elsajátítani. Megjegyzendő azonban, hogy harcképesség alatt nem a hadvezetést és a magasabb katonai tudományokat értjük, mert ezeknek elsajátítása a hivatásos katonáknak a feladata, a kik csak intézik és vezetik a háboru sorsát, de fegyverrel a kezökben eszelekvőleg nem döntenek el azt. A eszelekvés munkája a tömegé s hiába van jó parancs, ha nincs harcképes csapat, mely a parancsot sikerrel végrehajtja.

A harcképességnek vannak olyan általános feltételei, melyek nem különösebb képzésnek a termékei, hanem bizonyos faji öröklött sajátságoknak az eredményei. Vannak bizonyos harcias fajok, melyek mihelyt alkalom nyílik a kézi tusákra és személyes bátorságuk kimutatására, azonnal készek a hadakozásra s inkább meghalnak, mintsem a gyávaság bélyegét elviseljék. Mig a harcokban egyszerűbb fegyverek szerepeltek, addig mindig tág tere nyílt a személyes bátorságnak és harcias faji tulajdonságoknak. Az egyes nemzetek történelmi számos példái őrzik azon kiválóbb fegyvertényeknek, melyek nagyrészen a személyes bátorságon és hősiességén alapulnak.

Nagyban fokozzák a harcképességet azon erkölesi motívumok, melyek a gyengét is erőssé, néha majdnem fanatikussá teszik. A tömegnek is tudnia kell, hogy miért harcol; kell bizonyonyos eszmének lenni, mely a tömeget átjárja, izmait megacélozza, s képessé teszi arra, hogy a háboru ezer veszedelmeinek kitegye magát. Ma lejárt annak az ideje, hogy vagyont, hírnevet, rangot, kitüntetést egyedül a harctéren lehet szerezni, tehát ma erkölesi motívumok tekintetében is változott helyzettel állunk szemben. Sajnos, ma a vallások lelkesítő ereje is meglehetősen aláhanyatlott s ennél fogva ezek mint erkölesi tényezők a mai háborukban alig szerepelnek. A régi fanatikus vallásháboruk ideje meglehetősen lejárt s ma már más érdekek és eszmék szolgáltatásban mérik össze fegyvereiket a harcoló felek.

Sok olyan tényező van, mely a harctéren egy vagy más tekintetben előnyül szolgál. Ha a tömeg tudomásával bír annak, hogy bármely tekintetben előnyül bír ellenfele felett, ez okvetlenül fokozza erkölesi erejét, növeli harcképességét. Ha a tömeg fellelkesül ügyének igazsága mellett, bizik vezetőiben és fegyvereiben, a háboru legnagyobb veszedelmeivel is nyugodtan száll szembe. Azonban a mai gyorstüzező puskák és szétszórt csatározás mellett a háboru sorsát túnyomán az apró puskák százazrei döntenek el. Az a sok millió golyó, melyet egy hadsereg magával visz a harctérre, ha jó kezében van, jól gazdálkodnak azokkal s jól indítják azokat utnak, okvetlenül uralkodnak a háboru sorsán. Ennél fogva harcképesség szempontjából a különösebb képzésnek főképen arra kell irányulnia, hogy a katoná puskájával minden körülmények között okosan tudjon bánni és hogy jó lövő

legyen. A katonának tudnia kell, hogy háboruban egyedüli biztos élettársa és barátja a fegyvere, mellyel ha valódi, benső ismeretségben és barátságban van, megmenti életét, különben pedig mint felesleges terhet viszi magával. A katonának tudnia kell azt is, hogy minden egyes golyó halált osztogat, mellyel okosan kell bánni, s minden egyes kilőtt golyóra súlyt kell helyezni, különben a harcok előbb utóbb az ellenfél puszkájának áldozata lesz. A céllovásban képzett csapat a tűzben is fegyelmezett, a tűz az állja, mert a legnagyobb tűzben is erkölesi erővel és bátorsággal látja el fegyvereiben való bizalma. A céllovásban képzett csapat a tűzben izgatott és nyugtalan s ennél fogva rövid idő alatt az ellenfél uralma alá kerül.

A legújabb háboru tanúságai mind az apró puskák fontossága mellett szólanak. Már az 1870/71-iki francia-porosz háboru alkalmával előnyösen kitűnt a német csapatok tüzfegyelme a francia csapatok tűzben való fegyelmezetlensége felett. A franciák rendszerint távolabbról kezdték a tüzelést s rendszertelenül folytatták azt, a német csapatok ellenben rendszeren közelebről vették fel a tűzharcot, azonban eredményesebb tüzelésükkel a francia hadsereket rövid idő alatt megtörték. Egyes francia csapatok oly szertelen és rendszertelen tüzelést folytattak, hogy a német tisztek távolról tisztán hallás után ki tudták venni, hogy francia tüzelés van dolguk s rendszeren megmosolyogták azt.

Az angol-bur háboru örök példái szolgálják az apró puskák jelentőségének s a céllovásban való jártasságának. Egy maroknyi bur csapat sokszor óriási túlerővel nyugodtan és sikerrel felvette a tűzharcot.

Az orosz-japán háboru szintén a céllovászet fontossága mellett szól, mert a gyakori szuroy-harcok az orosz csapatoknak a céllovászetben való járatlanságára vezethetők vissza. A japánok rendszeren védett had állások ellen harcoltak s főtaktikájuk az volt, hogy merész támadásaikkal s hadműveleteikkel az oroszokat a golyó elszórására bírják, miközben maguk is kifogyván a töltényekből, végül gyakran szuroy-harcra vívták ki az oroszok felett a győzelemet. Azonban a jó lövő csapatokkal szemben a japánok sokkal nagyobb nehézségekkel találkoztak volna s a háborunak is egészen más lefolyása lett volna.

Ezek után ránk nézve sem lehet közömbös a magyar csapatok harcképessége, különösen akkor, midőn a múltban a magyar fegyverek fénye és dicsősége európaszerte híres volt. Katonai kiadásaink aránylag oly nagyok, mint bármely európai államé, katonai felszerelésünk magas színvonalon áll s régi dicsőségünket mégis hiába várjuk, mert az osztrák végzetes hadi vereségeket feltartóztatni a magyar fegyverek sem tudják. Nem tudják pedig azért, mert a hibás hadseregszervezés s katonai rendszerrel fogva a magyar csapatok megvannak fosztva minden erkölesi, eszmei tartalomtól s ennél fogva harcképesség tekintetében mintegy mesterségesen le vannak szerelve. Eltekintve a honvédségtől, ha közös hadseregüket tisztán a józan ész szabályai szerint vesszük vizsgálat alá, már mindjárt az elnevezésnél anomáliára akadunk. Császári és királyi hadsereg elnevezés csak szemfényvesztés, a valóságban ilyen nem létezik. Az elnevezés azt jelenti, hogy a birodalom két részének: a császárságnak és királyságnak megfelelően a közös hadsereg is két részből, u. m. császári és királyi részből áll és csak a legfőbb parancsnokság és vezetés egy, miután a legfőbb Hadur: a császár és király személye egy. Miután a közös hadsereg hivatalos és vezényleti nyelvét az osztrák birodalom hivatalos nyelve, t. i. a német szolgál s a közös hadsereg más tekintetben is teljesen egy és ugyanaz, ennél fogva az tisztán császári hadsereg és abban semmi sincs a királyiból; a császári és királyi hadsereget helyesebben közös költségén fenntartott osztrák császári hadseregnek kellene nevezni.

A közös hadsereg intézménye közjogilag is sérelmes a honos katonákra nézve, mivel őket a katonaság magyar állampolgár létükre mesterségesen osztrák alattvalókká teszi, mig ugyanis fegyverben vannak, osztrák császári alattvalók, amig pedig polgári foglalkozást üznek, magyar királyi alattvalók.

Harcképesség szempontjából nem zárkozhatunk el azon történelmi tény elől sem, hogy magyar embernek császára nem volt soha, legalább ilyen nem ismert el, tehát a császárért lelkesülni nem

tud, mert lelkesülni csak a királyért és a hazáért szokott. Bizalma s erkölesi bátorsága feltétlenül nagyobb, ha feljebbvalója magyarul szól hozzá s a tűzbe később belemenni, ha azt mondják neki: Előre! mint ha azt mondják: Vorwärts! Mindamellett az osztrák sógorok előtt a hadsereg vezényleti nyelvének a kérdése neántsvirág, mert úgy látszik, hogy előttük a földolog csak az, hogy a magyar katoná is osztrák legyen s ezért szívesen engednek a hadsereg harcképességéből s szívesen vállalnak egy újabb hadi vereséget s egynéhány százmillió hadiköltséget, annál is inkább, mivel az osztrák hadsereg háboruiban különben is legolesőbb a magyar vér, a hadi költség egy részét pedig viseli Magyarország.

Hadseregünk harcképességéről szólva, meg kell emlékeznünk még egy fontos kérdéstről, nevezetesen a tanítás nyelvééről. A legénység tanításának ma a katonaságnál igen nagy szerepe van, mert bizonyos elméleti és gyakorlati oktatás nélkül a katoná puskáját alaposan nem ismerheti meg, a puska kezelésében bizosságot és a céllovásban alapos jártasságot nem szerezhet soha. S ezen kérdéstről meglepetéssel kell felémlelnünk, hogy a közös hadsereg intéző körei nem tudnak különbséget tenni a vezénylet nyelve és a tanítás nyelve közt s nem tudják pontosan precizirozni, hogy mi tartozik a vezénylet s mi tartozik a tanítás körébe. Tagadhatatlan, hogy a katonaságnál igen fontos dolog a fegyelem is, mert fegyelem nélkül nagyobb tömegeknek parancsolni s azokat egyöntetűen vezetni nem lehet. De másrészt az is tény, hogy a katonát nevelni s oktatni is kell, mert a háboruban végtelen nagy előny, ha minden katoná bizonyos önállósággal bír, különösen fegyvere biztos kezelésében és a céllovásban. S ezen kérdéstről ki kell jelentenünk, hogy a közös hadseregnél jelenleg dívó rendszer mellett a magyar csapatokat a fegyvertanban és a céllovásban alaposan kiképezni képtelenség. Utját állja az okszerű, értelmes, helyes nevelésnek és oktatásnak az a tömentelen sok német műszó, melyet a magyar katonának értelmetlenül és ész nélkül állandóan magolnia kell. Bővebb fejtegetés helyett álljon itt egy kis szemelvény a Fegyvertanból és Lötusításból:

Aufsatz (irányzék), Gehäuse (tok), Verschlusskolben (zárdugattyu), Schlagbolzen (ütőszeg), Grifföugel (sátorvas), Züngel (billentyű), Laufaxe (esőtengely), Abgangsrichtung (indulási irány), Flugbahn (röppálya), Visierlinie (irányvonal), Schussblatt (lőlap), Schulseibe (tancéltábla), Figurenschulseibe (alakancéltábla), Rahmen-schuleibe (keretecéltábla), vorlaufende Figur (szembefutó alak), ungedeckt liegende Figur (fedetlenül fekvő alak), Schwarmscheibe (rajecéltábla) u. s. w.

Ezek után csak azt kérdjük, miért kell azt a sok magyar katonát azon sok német műszó magoltatásával gyötörni, melyeket teljességgel nem ért s a melyeket csak szörnyen elferdítve képes kimondani? Miért kell a katonai oktatást a magyar legénységre nézve valóságos torturává tenni s megutáltatni vele a katonaszkodást s mesterségesen elidegeníteni őt felebbvalótól? Miért kell a magyar katonát előtte érthetetlen német szavakkal három évig kizozni, a mikor a magyar nyelven két év alatt sokkal alaposabb és biztosabb kiképzést nyerhetne.

Megvalljuk, mi ezekre és hasonló más kérdésekre elfogadható választ adni nem tudunk. Azt azonban tudjuk, hogy Európában mindenféle a tényleges szolgálati időnek két évre való leszállítása van folyamatban s ezt nálunk is a hadsereg harcképességének legkisebb veszélyeztetése nélkül meg lehet tenni, ha magyarországi csapatok nem német szavak magoltatásával zaklattatnak, hanem Magyarország hivatalos nyelvén, magyarul tanítatnak. Azt is tudjuk, hogy Európa bármely állama katonai képzés tekintetében kész a legmesszebbmenő engedményekre, csakhogy a legképesebb harcképességén és céllovásban való jártasságán egy hajszálnyit is emelhesen. Lehetetlen nálunk is be nem látni, hogy az a közönséges falusi legény az eke szarva mellől nem németnyelvi kurzusra vonul be a katonasághoz, hanem alapos katonai kiképzés végett; ezt azonban nálunk a német nyelv a jelenlegi rendszer mellett, teljesen kétes értékűvé teszi. Az a magyar katoná három évi keserves magolás után visszatérve egyszerű polgári foglalkozásához, rövid idő alatt e feleli az összes német nyelven szerzett ismereteit, annyira, hogy véletlen mozgósítás esetén még puskája ismeretében és keze-

lésében is újoncnak mondható. Ellenben ha katonai ismereteit anyanyelvén véste volna elméjébe, azok onnan soha kitörölhetők nem volnának. Elvégre is a tisztek, a hivatásos katonák, a legénység hivatásos oktatói és nevelői, a kik élethivatásul választják a katonai pályát maguknak, tehát mint intelligens emberektől méltán meg lehet várni, hogy már a hosszú tisztképzés ideje alatt szerezzenek annyi jártasságot a magyar nyelvből, hogy magyar csapatokhoz kerülve, magyarul taníthatassák a legénységet. Akármit beszéljünk, a legénység alkotója a hadsereg fontosabb részét s azt is be kell ismerünk, hogy nem a legénység van a tisztekért, hanem a tisztek a legénységért, tehát ennek a helyes képzése érdekében kell minden kitelhetőt elkövetnünk. Ne nehezítsük tehát, sőt ne tegyük majdnem lehetetlenné a magyar katona alapos képzését német szavak tanításával, hanem férközzünk értelméhez az egyedüli biztos uton, saját anyanyelvén.

Nem feszegetjük tovább felvett kérdésünket s lezárjuk fejtegetéseinket azon véleményben, hogy a ki elfogulatlanul, józanul gondolkodik és itél, annak eleget mondottunk, ki pedig nem akar megérteni, annak ítéletnapig is hiába érvelünk. Nem hisszük, hogy az osztrák hagyományos ósdi felfogás és előítélet odáig menne, hogy a hadsereg jól felfogott érdekeivel szembe szálljon. Azonban, ha ez megtörténne is, azzal úgy sem dől meg a történelmi valóság, amely arról tanuskodik, hogy magyar fegyverek a múltban többször állottak szemben osztrák fegyverekkel s nem hátráltak meg soha.

Aktualitások.

(Prezident választás.) Messze ország az az Amerika! Ezelőtt néhány évtizeddel még megbámultuk azt a magyart, aki megjárta a nagy vizet uszó palotában s amikor hazajött, hazudott akkorákat, mint Hári János az Operenciákról. Nem is sokat törődünk az amerikai eseményekkel, mert nem játszottak még annyira bele a viszonyainkba, hogy sok aggodalmat okozott volna az a kérdés: mikor választanak a yankeek elnököt, hogyan csinálják a trusztjeiket és hogyan rabolják össze a milliárdjaikat.

Manap már egészen másképp van a dolog. Az amerikai gazdasági viszonyok alakulásai s az ezeket befolyásoló politikai események hatása érezhetőkké válnak még Vargaszegen és Kányaváron is.

Amikor az Egyesült államokban megcsappant a munka, kitört a gazdasági válság, ezer és ezer kivándorolt magyar munkás szállt hajóra, hogy visszatérjen az elhagyott óhazába, ahol ha nincsenek is aranyhegyek és embereket emésztő rengeteg vállalatok, de meg van a biztos fekete kenyér, amelyet becsületes munkáért mindenkinek megterem az áldott rög. És amíg a bizonytalanság tartott, jöttek, mind-egyre jöttek hazafelé a mi véreink.

Nem kell azonban azt hinnünk, hogy a sok ezer ember mind úgy jött haza, hogy végleg is itthon maradjon. Sokan megszokták már a vándorló életet, a magas munkabért s azt a tülekedést, amely az új világban a biznisz körül zajong. Nincs már érzékük a kis falvak poézise iránt s az a kötelék, amely a földhöz fűzi a magyar parasztot, ha egyszer elszakadt, többé össze nem bugozódik. Hazajöttek, mert odaát éheztek s itthon legalább jól akhadtak. De lesik az alkalmat, hogy visszamehessenek újra a dollárok honába.

Az ottmaradtak egyre azt írták, hogy még mindig nincs munka, nincs pénz, mert a prezident választás bizonytalansága miatt a milliárdosok nem adnak tőkét a vállalkozóknak, a kapitális bizalmatlan s mindenütt pangás, üzemplátározás, nyomorúság uralkodik.

Hja, a nagytőkések nem tudhatták, vajjon nem lesz e gyökeres rendszerváltozás, amely kitekeri a trusztok nyakát, a milliárdosok hatalmát megtöri s a Rockefellereket nem engedi az égig nőni. A prezidentválasztás fontos esemény, amely sokkal nagyobb felfordulást okozhat, mint Európában a trónváltások.

A nevezetes választás megeseit. Teddy nyugalomba vonult, de Roosevelttől Taft következett, aki ugyanazt az irányt képviseli, mint elődje. A választás a trusztoknak másfél millió dollárba került, de megérte az eredmény, mert most már nyugodtan megnyilhatnak a vasszek-

rények, elkezdhetnek füstölögni a nagy kémények s az embereket evő óriás vállalatokban megindulhat a munka. Nem lesz rendszerváltozás.

Karakó—Nyomoródon, Licskóban, Mukuczfaluban pedig újból pakkolni fognak az emberek s indulnak Amerika felé, mert jön a levél a tengeren túlról: van már prezident, a kövér Taft; van már pénz, munka, jöhetnek.

Vigyázzunk, hogy a kivándorlás nagyobb ne legyen, mint valaha volt.

* * *

(Voksol a nőknek.) A feminista név alatt ismeretes hölgyek lármáshangu népgyűlést tartottak Budapesten, természetesen a plurális szavazati jog ellen és a női szavazati jog mellett. Minden épkézláb asszony, szobalány, szakácsné sietett a gyűlés napján az ebédrel, hogy részt vehessen a női jogok védelmi harcában, melynek egyik része egy külvárosi vendéglőben zajlott le. A legélesebb nyelvű szóvivő a nőket jellemző bőbeszédűséggel ismertette a munkásnők sanyaru helyzetét, majd élénk halljuk felkiáltások közben rátért a népgyűlés összehívásának tulajdonképpeni céljára, a választójog kérdésének boncolására. Sirü tetszésnyilvánítások mellett tiltakozott a belügyminiszter törvényjavaslata ellen. Hibázta, hogy e javaslat a pluralitást rendszere-síti, de különösen az bántja őket, hogy a nők ki vannak zárva a polgári jogok élvezetéből. Végtelenségig nyuló beszéde végén a gyűlés határozatot hozott, amelyben tiltakoznak a nők politikai jogtalansága ellen s követelik a nőkre is kiterjedő általános, titkos és egyenlő választói jogot.

Ezalatt otthon az éhes férjek és gyermekek aggódó hétségbeeséssel várták haza a politikai jogokért küzdő gondatlan családmamákat és szakácsnékat, akik feledve női kötelességeiket, a politika kapuit hasogatják éles nyelveikkel.

Szomorú jelenség, hogy a nők, akik azelőtt a női erény és kötelesség mintaképei voltak, ma néhány könnyűvérű unatkozó hölgyike agitációjára efféle férfiakat illető dolgokra adják a fejüket. Legtöbbjének neveletlen gyermeke sir otthon, de a kötelességéről megfeledkezett anya azért gyűlésekre jár és ott érzékeny hangon szónokol a gyermeknevelésről. Tisztelet a kivételnek, de a legtöbb népszónoknő nem érdemi meg az anya revet, de még a nőket megillető tiszteletet se. Hiszen a nőnek legszentebb kötelessége az otthon védelme, a háziasság s a családi béke fenntartása. Hogyan lehet harmonikus élet férj és feleség között, ha a nő jogosnak elismert házi elvei mellett még politikai jogokat is követel magának és ádáz viszályt kezd véletlenül nem egy politikai véleményen lévő férjével. Az ilyen házban mindennapos lenne a perpatvar s a gyermekek, amellet hogy hanyag nevelésben is részesülnének, a folytonos politikai civódások hallatára eldurvulnának és nem tisztelnék többé szülőiket.

Ilyen felfordult világ támadna, ha a belügyminiszter elvesztené a fejét és megadná a nők szavazati jogát. De a belügyminiszter feje, hála istennek, a helyén van és nem lágyítják meg szívét a legkeservesebb női könnyek sem. Hiába jártak deputációba a feminista nők, Andrássy hajthatatlan maradt és udvariasan bár, de határozottan elutasította bolond kívánságaikat. „Nem a politikát féltem a nőktől — mondotta talá-lóan — hanem a nőket féltem a politikától.“ De ha épen megfordítva is mondta volna, még úgy se mondta volna rosszul, mert bizony a politikát is lehet félni a nőktől. Mivé is lenne ez az ország, ha a nők is szavazati joggal bírnának és uram boeass — bent ülne a parlamentben is. Iszonyu még elgondolni is!

Tehát csak dicséret illeti a belügyminisztert, ha a nőket kizárja a politikából. Elég baj van a nők nélkül is az általános szavazati jogért ordító műveletlen eszeselékkel.

A nő maradjon meg ősi hivatása mellett; nevelje gyermekét, vezesse a háztartást s főképen legyen hű, engedelmes hitestársa férjének. Végül elégedjen meg a házi kormányzással, ezt a jogot ugyanis eléggé kiterjesztették már a politikai férjek mély szomorúságára.

* * *

(Olesó a bor.) Ezidén tagadhatatlanul elérkezünk a borban való tulprodukciónak első állomásához. Már évekket ezelőtt hangzott a figyelmeztetés, hogy ne ültessük be a sikot s a buzatermő

földeket is szőlővel; ne forszírozzuk a homoki telepítéseket, mert egyszer csak oda jutunk, hogy borainkat nem tudjuk eladni s befelfulladhatunk az Isten áldásába. A vészkiáltásoknak nem hitt senki. Abban bíztak, hogy majd megveszi a német a magyar bort, ha jót akar inni. A német azonban megbícsakolta magát. Ahol lehet, ő is bort termel, ahol pedig nincs bora, ott iszik jó és olesó sört, mert nem bolond, hogy a sörfogyasztást agyonkorlátozza terhes adókkal, mint ahogy a magyar állam a borral cselekszik.

A sik, a homok tehát agyonnyomással fenyegeti a hegyet. Ide s tova ki kell adni a jelszót, hogy mindenki őrizkedjék új szőlőt telepíteni, mert nem fizeti ki magát. Ha igaz az, amit komoly képpel hangoztatnak a borkereskedők: hogy addig lehetetlen lesz nagyobb borkivittelt elérnünk, amíg 5—6 krajcárért nem lehet jó bort kapnunk, akkor Magyarországon a hegyi szőlők művelése képtelenség.

Az ideai nagy termés, valamint az értékesítési mizériák rábírhatták volna a bortermelő gazdákat arra, hogy az értékesítés jobb módjait keressék. Ebben az irányban azonban nem történt semmi. Itt-ott felütötte a fejét újból az értékesítő szövetkezet eszméje, mert most az a divat, hogy mindent a szövetkezetekkel akarnak meggyógyítani. Kétségtelen, hogy a szövetkezésben nagy gazdasági erő van, de úgy látszik, hogy nálunk a nagyobb arányú szövetkezetek nem tudnak gyökeret verni. Nem vagyunk elég kitar-tók s talán nem is értünk úgy a dologhoz, mint a németek, vagy hollandusok, akik sok milliót tudtak a szövetkezetek által nemcsak megtakarítani, hanem produkálni is.

Nem valószínű, hogy a borértékesítési szövetkezetek alakítására irányuló mozgalmak sikerre vezessenek, mert ehez első sorban igen ügyes és kitarító agitáció volna szükséges, mely egyrészt megértetné a kisgazdákkal a nagyban való eladás előnyeit, másrészt pedig megnyerné a nép bizalmát, hogy az megnyugodjék abban, hogy boráért csakugyan annyit kap, amennyi jár neki és többet kap, mintha maga adta volna el.

Az életben ez az ügy nem is olyan egyszerű, mint ahogy elméletben látszik.

Annak a parasztgazdának, aki egész éven át turta-marta a szőlőjét, nagyon sok fontos érdeke és nagy kötelezettsége van kis terméséhez fűzve, minélfogva már előre szét van osztva a termés ára. Hajtják az adót, törleszteni kell a váltót, tehát a termésre előleg kell. Ezért azután el is kell adni a termést, minden árért. Ha pedig nincs a termés ára előlegekkel megterhelve, akkor a kisgazda maga is spekulál. Vár és reménykedik, hogy drágábban tud eladni.

Ezt az izgató reménykedést nem adja szívesen; nem egykönnyen mond le arról, hogy termésével maga spekuláljon.

Egy előkelő urtól hallottam, ki saját falujában arra akarta rávenni a parasztgazdákat, hogy árpájukat adják el kvantumában, hogy a néppel az értékesítő szövetkezetek áldásait alig lehet megértetni. Ez az uri ember is megmagyarázta, hogy az árpáért, ha sok van, eljön a sörgyáros, aki többet ad érte, mert a kereskedő nyereségét is a természetnek juttatja. Az árpatermés erre a kísérletre kiválóan alkalmas is lett volna, mert a szép árpa kereset cikk. A parasztgazdák közül azonban egyetlen egy se vitte el árpáját az illető ur által erre a célra felajánlott magtárba, ahol azt kellően kirosztálva, triórözve a sörgyáros igényeihez mérten elkészítették volna, hanem elvitték a piacra, ahol azt az árt kapták érte, amit a »paraszt árpáért« szoktak fizetni.

Ami nem sikerült az árpával, az nem fog sikerülni a borral sem. De talán a cél, amely abban áll, hogy borainkuak külföldi piacokat teremtsünk s a nagyban való értékesítést — egyöntetű tömegborok előállítását által — a kisgazda számára is biztosítsuk, elérhető volna úgy, hogy a gazdasági egyesületek termelő kerületenként közraktárakat rendeznének be részvénytársasági, vagy — ami nehezebb — szövetkezeti alapon.

Bizonyára nehéz volna egy ily közraktár szervezetét az igényeknek és célnak megfelelően megkoncipiálni, mert a főcél nem az intézmény üzleti nyeresége, hanem a gazdák érdeke volna. És ehez az üzlethez első sorban pénz: beruházási és forgalmi tőke kellene. Raktárakat, pincéket kellene építeni vasuti állomások mellett; az üzlet vezetésére megbízottakat alkalmazni s előlegekre pénzkészletet szerezni kellene. Belátható, hogy ehez a szövetkezeti üzletrészekből származó

jövedelem nem elég. Tehát csak úgy volna a dolog elképzelhető, ha egy erőteljes pénzintézet vállalná a finanszírozást, vagy nagy tőkével rendelkező részvénytársaság szervezné a közraktárakat.

Ha vállalkoznék előnyös feltételek mellett valamely pénzintézet a finanszírozásra; ha sikerülne valakinek, talán épen a gazdasági egyesületeknek, a kistermelők bizalmát s részvételét megnyerni; ha az első üzletét értékesítései kedvezők lennének; ha a vezetés mindenütt ügyes és megbízható szakemberekre lenne bízható; ha a költségek nem terhelnék túl az üzletet: bizonyára nagy áldás volna a borközraktár s remélhetnénk, hogy azok elszaporodnának és a világkereskedelem részére képesek volnának megfelelő gyűjtő állomásokul szolgálni. Ez azonban nagyon sok feltételtől függ s a realizálás akadályai ezidő szerint majdnem legyőzhetetlenek.

Első sorban áll a tökeszegénység, azután következik a nép bizalmatlansága, majd az ellenagítció, végül annak a szívós, jóakaró munkásságnak, önzetlen törekvésnek a hiánya, amely élénken jellemzi azokat az apostolokat, kik a mi társadalmi és közgazdasági életünkben az eszmék felvetésénél sűrűn és hangosan szerepelnek, de a munkában, a kivétel esendőség nélkül való, sőt néha áldozatokkal járó munkájában részt nem szoktak venni.

A légrádi zárdaiskola ünnepe.

A légrádi »Stephaneum« leányiskola volt és jelenlegi növendékei lélekemelő ünnepélyt rendeztek november hó 4-én az intézet főnöknőjének, Prokesch Mária Aurelia nővér szerzetbelépése és tanügyi pályája negyedszázados jubileuma alkalmából.

Légrád és vidékének egész társadalma gyűlt egybe az intézet pompásan felszített termében, hogy kifejezze szeretetteljes háláját az ünnepeltnek, ki példás buzgalommal, lelkes honleányi érzéseivel soha el nem évülő érdemeket szerzett az intézet magas színvonalra emelése s a benne nevelt nemzedékek magyarsága körül.

Megjelentek a rendháznak budapesti, berzencei és toponári főnöknői is, számos nővérrel.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter üdvözlő iratát, az ünnepély megkezdése előtt, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a jelenlevőket mélyen megindító, következő beszéd kíséretében nyújtá a főnöknőknek:

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Ezen zárdaiskolának felszentelése és társadalmi felavatása alkalmából, 1891 évi október hó 25 én történt, hogy ma is kegyeletes emlékünkből élő Talián és Vucetich kanonokok imái és lelkes buzdításai után, mint e vármegye királyi tanfelügyelője, Önök jelenlétében, Önökkel egy értesben egyesülve, itt e helyen kértém a Mindenhatót, miszerint engedje, hogy a honpolgári erények, melyek e város derek közönségét az ismeret és erkölcs ily díszes templomának felépítésére ösztönözték — soha ki ne vesszenek a benne nevelendő nemzedékek szívéből . . .

Alig hogy elszálltak óhajtasaink, az »Isteni szeretet leányai«-nak rendfőnöke, a most már pompás otthonában elhelyezett légrádi »Stephaneum« zárdá élére Prokesch Mária Aurelia nővért állította.

Azt a nővért, igen tisztelt ünneplő közönség, aki mióta a küszöböt átlépte, a maga szerzetesi fogadalma szentségének és hűséges honleányi értesének együttes és nemes ambícióját soha és semmiben lankadni nem engedte.

Az ő rendkívüli buzgóságának odaadó kitarásával és tapintatos irányításával függ össze első sorban az elismerés és méltánylás, melyet a légrádi zárdaiskola a társadalom közértesében kiérdemel.

A gondviselő Isten, ki az ő életének ezt a szép hatáskört kijelölte, adott neki erőt és kegyelmet, hogy súlyos betegségeinek veszedelmét ugyanezen heroizmussal küzdje le, mellyel egyházi és társadalmi hivatását is mindenkor betölteni igyekezett.

Igenis, tisztelt ünneplő közönség, a jó Isten akarata volt, hogy a hitélet, társadalmi tevékenység és emberszeretet földi javakkal nem jutalmazható önfeláldozásáért elvegye tisztá, erkölcsi jutalmát mindazok hálájának és elismerésének, kik ma Prokesch Mária Aurelia főnöknőben, szerzetének egyik kimagasló alakját s a muraközi

népoktatásügynek, művelődésben és értesben buzgó munkását ünneplik.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ő exelleceiája jelentéséből arról értesülvén, hogy Prokesch Mária Aurelia főnöknő ez évi november hó 4-én tölti be a szerzetbe lépésének, illetőleg tanügyi pályájának negyedszázados évfordulóját, örömmel használta fel ezt az ünnepi alkalmat arra, hogy őt melegen üdvözölve, neki a muraközi népoktatás terén a művelődés és magyarosodás ügybuzgó és eredményes terjesztése körül, egy negyed század alatt szerzett kiváló érdemeiért elismerését nyilvánítsa.

Midőn miniszter ur 127176. számú rendeletének felhívásához képest üdvözlő iratát Önnek, tisztelendő főnöknő átadom, őrizze meg szeretettel ezt az okmányt, melynek nemes szándéka, adományozójának fényes állása s apostoli lángelke tiszteletet áraszt Önre, szerzetére s a muraközi oktatásügy minden hűséges bajnokára.

Mint e vármegye királyi tanfelügyelője mindig örömmel és készséggel működtem közre ezen fontos határszéli leányiscola fejlesztésén és hazafi munkájának megizmosodásán, mert rendületlenül hiszem én is, hogy amilyenek lesznek a magyar anyák, olyan lesz Magyarország sorsa is.

Már máskor is mondtam, hogy ebben a fontos feladatban nem az iskola jellege képezi a lényegét, hanem a nemes buzgóság, mely felemelkedik leányaink nevelésének nagy nemzeti és társadalmi szempontjaihoz.

Engedje a gondviselés, hogy ezen intézet Prokesch Mária Aurelia főnöknő vezetése mellett még soká valósíthassa a költői jelszót, mely jellemzésül szolgál ezen épület alapjában elhelyezett emlékokmányoknak: Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül! . . .

A zágrábi érsek üdvözlő okmányát Peczek György tiszteletbeli kanonok s egyházi tanfelügyelő adta át, az ünnepelt érdemeit méltató beszéddel.

Egy kedves karének után a növendékek fejezték ki hálájukat egy allegorikus hódolatban, melynek szereplői, a geniusz, háladátosság, szeretet, engedelmség és az angyalok adták át szép szavakat kisérteben ajándékaikat.

Az »Excelsior« három felvonásos színművet az ovodai növendékek katonásdija követte, melyben egy vitéz magyar csapatnak az oroszok ellen vívott küzdelmét játszották el a buzdítás, harcizaj, sebesülés, vitézségi érmek kiosztása s egy győzelmi ünnep kedves és meglepő jeleneteivel, melyeknek mindenkit bámulatba ejtő előadása s a kis hősök katonai felszerelése szünni nem akaró tapsokra ragadta a közönséget.

»Egy csésze kávé« egy felvonásos, »Berta királyné és Rózsika« három felvonásos vígjátékok és a szünetek karénekei után, a közönség együtt énekelte a »Szózatot« a növendékekkel, kik biztos fellépésükkel, kitűnő ábrázolásukkal és szép magyar beszédükkel teljesen elbájták a jelenlevőket.

Miután Kovács Gyula jegyző a község háláját tolmácsolta, az ünneplő közönséget a rendház fényesen megvendégelte.

Engelsmann Izrael főrabbi jubileuma.

Lapunk egyik utóbbi számában röviden jeleztük azt, hogy a zalaegerszegi izraelita hitközség Engelsmann Izrael főrabbinak a hitközségben eltöltött lelkészkedése 50 éves jubileumát készül megünnepelni.

Ötven év hosszú idő, egy egész emberöltő. Büszkeség töltheti el annak lelkét, aki ilyen hosszú tevékenységre tekinthet vissza; aki, mint a jubiláns, bámulatot keltő munkásságával, jámborságával, mély tudásával és bölcsességével a vezetésére bízott hitközség minden tagjának tiszteletét, szeretetét és ragaszkodását megtudta magának szerezni.

Engelsmann Izrael főrabbi félszázad óta áll a helybeli izr. hitközség élén. Szerényen, zajtalanul, esendően munkálkodva, minden hivalkodás nélkül dolgozva töltötte be nemes hivatását, mint lelkipásztor. Az eltöltött félszázad alatt mindig és mindenkor hivatásának élt, szorosan ügyelve, gondosan őrködve hűveinek lelki fejlesztésére s a hitben való megerősödésére.

Mint fiatal ember, alig 28 éves korában került városunkba, a szomszédos Somogyvármegye nagyatádi kerületéből 1858. évben, ahonnan a hitközség főrabbiává választották.

Ámbár olyan korban nevelkedett, amikor a német

volt a hivatalos nyelv s Engelsmann Izrael is évtizedeken át németül tartotta remek szónokleit, mégis dicséretes szorgalommal és elismerésre méltó energiával elsajátította a magyar nyelvet. És mikor még messze földön német nyelv hangzott az izr. templomokban, a zalaegerszegi főrabbi már magyarul dicsérette az Urat.

Hitéleti működése terén, konzervatív hajlama dacára, a haladásnak volt mindenkor a híve. Sokat munkálkodott a templomi istentiszteletnek a haladó kor igényeihez való átalakításán, arra törekedvén, hogy kifejezésre jusson még az istentiszteleteken is a zsidóságnak a nemzeti szellemmel, a magyar géniusszal való összeforradása, a magyar hazához való őszinte, igaz ragaszkodása, szeretete.

Iskolában és templomban egyaránt terjesztette a vallás ismeretét, hirdette és ápolta a felebaráti szeretet szent tanait, a jótékonyt és a hazafias tiszteletet. Hirdette és ápolta félszázadot kitevő papi működésének ideje alatt hitközségében a békét s arra törekedett, hogy hívei, kikhez olyan bensőségesen ragaszkodik, gondolkodásban, nyelvükben és értesükben hithűségük mellett, megmagyarosodjanak.

Szónoklatainak mindegyike egy remekmű; telve mély bölcsészettel, vallásos rajongással s hazaszeretettel. Olyan nagy szókinés felett rendelkezik, a meggyőződésnek olyan erejével beszél, hogy hallgatóit elragadja.

Magas életkora dacára bámulatot keltő emlékező tehetséggel, testi és szellemi ruganyossággal van megáldva.

Nem csak zsidó theológiát, hanem a világi tudományokat is előszeretettel műveli. Talmud tudományában elsőrendű kapacitás. Paptársai körében nagy tekintélyre tett szert.

A helybeli hitközségben való működése óta szombat délutánonként szabad lyceumokat tart, amelyeken nemcsak vallás-erkölcsi tanításokat, hanem bölcsészeti s szociális problémákat is magyaráz. Ezeknek a tanulságos szabadelőadásoknak mindig meg van a maga hallgatósága és megtartásuktól csak a betegség tudta nagy ritkán visszatartani.

Nagy értéket képviselő tudományos könyvtárában nem csak teológiai szakkönyvek, hanem az irodalom remekművei szép számban találhatók. És Engelsmann Izrael főrabbit mindig nagy foliánsok közé temetkezve, kutatva, buvárkodva találhatni. E sorok írója tisztelegvén nála, az ősz főpapot Arany János halhatatlan költőnk baha-dáinak, vagy Petőfi örökszép költeményeinek olvasásánál találta; s ámbár kiejtése idegenszerűen hangzik, a magyar nyelvnek teljesen birtokában van. Aki őt szónokolni hallotta, sokáig emlékezik vissza arra a mély gondolkodásra, a magas szárnyalású virágos nyelvezetre, amely szónoklatait jellemzi.

Megható szeretettel ünnepli az izr. hitközség főrabbiának 50 éves jubileumát. Meleg óvációkban, szerető ünnepeltetésben részesítik agg lelkészüket, aki egy félszázad alatt tanított, oktatott, buzdított és lelkesített hithűségre, felebaráti szeretetre, jótékonyra és a magyar haza iránt való ragaszkodásra.

Kardos Samuel.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi szeptember hó 23-án 77.195/IV. sz. alatt kelt leirata szerint sajnálattal értesültünk arról, hogy hazai kegyeárosaink sörteszükségletüket nem a hazai termelés útján, hanem a külföldről, főleg Németországból fedezik, holott hazai sörtekereskedőink évi termelésüknek 95. §-át külföldre kénytelenek kivinni.

Felkérjük ennél fogva kamarakerületünk kegyekötömesereit és kegyeárosait, hogy sörteszükségletüket lehetőség szerint hazai forrásokból fedezzék s ezáltal nozzájáruljanak a fent eselt természetellenes helyzet orvoslásához.

II.

A zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal a letenei járás területén levő törvényhatósági közut négy fahídja helyreállítására versenytárgyalást hirdet. A költségvetési összeg 3201 K 25 f. Az ajánlatok benyújtási határideje f. évi november hó 14-ikének délelőtti 10 órája.

Részletes fölvilágosítások a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatalnál nyerhetők.

III.

Folyó évi november hó 8-ikától kezdve egyfelől Sopron és Szombathely, másfelől az Alsóausztriában fekvő Gumpoldskirchen között távbeszélő-esereforgalom lép életbe.

A közönséges beszélgetések díja ezen viszonylatokban 3 percenként 2 K 60 f, a sürgőseké 7 K 80 f, a szolgálati értesítéseké 1 K.

Sopron, 1908. évi november hó 2.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos rovat.

Zalaegerszeg város alsóerdejében a f. évben vágás alá kerülő mifa 1908. évi november 16-án d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen szálsankint készpénz fizetés mellett fog eladatni.

Zalaegerszeg, 1908. október 30-án.

Dr Korbai, polgármester.

Hírek.

Gróf Batthyány Pál főispán tegnap reggel Perlakra utazott a főszolgabírói hivatal megvizsgálása végett, ma pedig részt vesz domasincezi és dekanoveczi állami iskolák felszentelésén.

Nemesség adományozás. Ő Felsége a király Forster Elek gyulaikeszi birtokosnak s törvényes utódainak, a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismeréséül, a magyar nemességet „Gyulaikeszi“ előnévvel adományozta.

Katonai előléptetések. Tantossy Sándor őrnagy, a zalaegerszegi honvéd huszár osztály parancsnoka a novemberi előléptetések alkalmával alezredessé lépett elő. Őrnagyok lettek a 48-ik gyalogezredben Ebner Manó és Heinlein Alfréd századosok s főhadnagyokká léptek elő a m. kir. 20. honvéd gyalogezredben Nagy Sándor és Fűzik Dezső hadnagyok. A 48. gyalogezredben Denzinger Ferenc II. osztályú százados I. osztályú századosá, Samp Sándor és Popovics Manó tiszthelyettesek hadnagyokká nevezettek ki.

Kinevezés. A pénzügyministerium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Fatér Endre vármegyei tb. aljegyzőt a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

Tanítónői kinevezés. A közoktatásügyi miniszter a zalaszentgróti állami elemi iskolához Strasser Elvira okleveles tanítónőt rendes tanítónővé kinevezte.

Népszövetségi gyűlés. Zalaegerszeg város katolikusait f. évi november 15-én délután 4 órakor, Kummer Gyula ur házában emeleti nagytermében, a népszövetség megalakulása céljából tartandó értekezletre a plébánia hivatal tisztelettel meghívja.

Előléptetés az államvasutaknál. A kereskedelemügyi m. kir. n. inister Somossy Nándor főellenőrt, zalaegerszegi állomásfőnököt soraon kívül a VI-ik fizetési fokozat 3-ik osztályából ugyanazon fizetési fokozat 2-ik osztályába előléptette.

Jubileum. A zalaegerszegi izr. hitközség folyó hó 15-én szándékozik megünnepelni főabbijának, Engelsmann Izraelnek 50 éves papi működését. Az ünnepélyt, mely nagyszabásúnak ígérkezik, részleteiben most állapítják meg. Diszszónokul a budapesti rabbi kollégium egyik hírneves tagját Dr Hevesit hívják meg. A programot később közöljük. A főrabbi működését jelen számunkban megjelenő közlemény méltatja.

Iskola felszentelés. Domasincez és Dekanovec községek új állami iskoláit ma szentelik fel szép ünnep keretében. Az ünnepélyen részt

vesz gróf Batthyány Pál főispán is. Az ünnepély első pontja: szent mise a templomban; utána a domasincezi, majd a dekanoveczi áll. iskola felszentelése; végezetül ismét szent mise, mely alkalommal magyar és horvát szentbeszédet mondanak. Az ünnepély után a plébánián hivatalos ebéd lesz. Azonkívül a Toplak-féle vendéglőben társasbédet is rendeznek.

Szabad lyceum. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör szabad lyceumi előadásai jövő vasárnap délután 4¹/₂ órakor kezdődnek. A Kör a főgimnázium tornatermét villamosvilágítással szerelte fel s ott állítják fel a vetítő gépet, amelyet Uránia előadások alkalmával használnak. A kör tagjai az összes előadásokra érvényes jegyet válthatnak 1 koronáért, nem tagok az egyes előadásokat 10 fillér belépő díjért látogathatják. Összesen 15 előadás van felvéve a programba és pedig: 1. Nov. 15. Haerter Adám főgimn. tanár. Alduna (Uránia előadás alapján) vetített képekkel. 2. Nov. 22. Elek Márton felső keresk. isk. tanár. A gazdasági válságokról. 3. Nov. 29. Kulcsár Gyula főgimn. tanár. Velence, vetített képekkel. 4. Dec. 6. Szász Gerő dr. kir. ügyész Daktyloszkopia (az új lenyomatokról) képekkel. 5. December 13. Keresztury József dr. ügyvéd. Üstökösökről vetített képekkel. 6. Dec. 20. Kaszter Ödön dr. gyógyszerész. A fényképészet képekkel. 8. Jan. 17. Vogel Richárd főgimn. tanár. Időjölés. vetített képekkel. 7. Jan. 24. Weiss Endre dr. ügyvéd Gustav e Bonn fizikai tanítása. 10. Jan. 31. Suszter Oszkár főgimn. tanár. Zrínyi Miklós (Uránia előadás alapján) vet. képekkel. 11. Febr. Kurucz János pénz. tisztv. A magyar zenéről. 12. Febr. 14. Knepp Sándor dr. pénz. fogalmazó. A vallásos hit a primitív és modern ember lelki világában. 13. Febr. 21. Pásztor Imre főgimn. tanár. Vulkánok, vetített képekkel. 14. Febr. 28. Kulcsár Gyula főgimn. tanár. Modern képirás, vetített képekkel. 15. Márc. 7. Haerter Adám főgimn. tanár. Utazás a földközi tengeren, vetített képekkel.

Tanulmányi kirándulás. A zalaegerszegi állami felsőkereskedelmi iskolának felsőosztályából 26 tanuló Balázs és Lázár tanárok vezetése alatt mult szombaton Nagykanizsára rándult, ahol a sörgyárat s a vele kapcsolatos malágyárat tekintették meg. Lázár tanár szakelőadást tartott a tanulóknak a sörgyártásról. Ezután megvendégelték őket a gyárban. A város nevezetességeinek megtekintése után a kirándulók este hazautaztak. Az utazás alkalmával a déli vasutat a kiránduló ifjúság s kísérőik részére féláru jegyet bocsátott rendelkezésre.

A szombathelyi gyermekmenhely igazgató főorvosának távozása. Zalavármegye a szombathelyi m. kir. állami gyermekmenhely kerületébe tartozik s így bennünket is közelről érdekel az a hír, hogy dr Lévai Ödön igazgató főorvos állásáról lemondott. Dr Lévai a gyermekvédelem lelkes híve s alaposan tanulmányozta a gyermekvédelmi intézményeket. Igaz szeretettel és emberszerető szívének nemes érzésével töltötte be hivatalát, védve és oltalmazva az elhagyott gyermekeket. Dr Lévai sokat utazott, világlátott férfiú s most ismét Amerikába készül.

Adományok. A Magyar-Francia biztosító társaság a zalaegerszegi önk. tűzoltó egyletnek 20 K adományozott, melyért köszönetét fejezi ki az elnökség. — Rechnitz Samu a helybeli szegénysorsu gyermekek felruházására alakult „Chanuka“ egylet javára 10 K adományozott, amely adományért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

Főuri vadászat. Gróf Festetich Tasilló legutóbbi vadászatain részt vettek Teek hereceg és neje, gr. Hunyady János és neje, gróf Eszterházy Sándor és neje, gróf Eszterházy Mária, Echrbach hereceg, báró Gourcott, gr. Apponyi Henrik, Windischgrätz herecegné s gróf Festetich György. A vörös fácánosban kezdődött a vadá-

szat, ahol körülbelül 700 db vadat ejtettek el. A következő napon az ugynevezett meleggáti fácánosban vadásztak. Itt már nagyobb volt az eredmény: 2800 db került terítékre. Csak fácskát lőttek mintegy 2500 darabot. Az összes vadászszámán túlhaladta a 3000 darabot.

Gárdonyi Annuskája Zalaegerszegen. A zalaegerszegi iparos ifjak önképzőköre nagy fába vágta a fejszét. Olyan munkára vállalkozott, melynek sikeres végbevitelére igazi díszöséget fog az egyesület számára szerezni. Gárdonyi egyik legművészebb színpadi művét, az Annuskát tanulja mostanában, lelkes kedvben folytatja a próbákat az egyik elnök, Balaton Sándor vezetése mellett, aki maga is egy kacagató szerepet vállalt. Ahogyan a próbák eddigi lefolyását láttuk, teljes reményünk van arra, hogy a darab artisztikus finomságait, falusias báját, érzelmes, nemes tónusát teljes mértékben éreztetni fogják az előadók. Az előadás f. hó 15-én vasárnap este 8 órakor lesz. Utána táncmulatság.

A vármegyei tisztviselők felmentése az utadó alól. A törvény az állami tisztviselőket felmentette az utadó fizetésének kötelezettsége alól, a vármegyei alkalmazottakat azonban fizetésük után utadóval is megrótták. Miután az 1904. évi X. t. c. kimondja, hogy a vármegyei tisztviselők az államiakkal egyenlő elbánásban részesítendőek, a belügyminiszter, a pénzügyminiszterrel egyetértőleg, a tisztviselőket az utadó alól felmentette. A rendelet visszaható erővel bír az 1904 évi X. t. c. életbeléptének napjáig, tehát az 1904 január elseje óta befizetett utadót a tisztviselők részére valószínűleg vissza fogják utalványozni.

Tanítók gyűlése. A szombathely-egyházmegeyei r. kath. tanítóegyesület zalaegerszegi esperesi köre f. évi őszi gyűlését november hó 11-én délelőtt 10 órakor tartja Zalaegerszegen a róm. katolikus legényegylet helyiségében (Kummer kávéház I. emelet.)

Kéményseprők gyűlése. Keszthelyen mult szerdán tartották meg a vármegyei kéményseprőmesterek évi rendes közgyűlésüket Stefanecz József zalaegerszegi kéményseprő mester, a Magyarországi Kéményseprők Országos Egyesülete alelnökének elnöklété alatt. A tárgysorozat első pontja gyanánt tárgyalták azt a bejelentést, hogy a megyében levő összes kéményseprő mesterek beléptek az országos szövetségbe, kivéve három kanizsai mestert, a kik jobb ügyhöz méltó buzgósággal küzdenek a mesterek törekvései ellen. Tárgyalták a kéményseprők és segédek közti viszonyt s konstataáltak, hogy a segédek díjazása a lehető legjobb. Elhatározták, hogy a mesterek ellen intézett izgatások kinyomozása és a kibocsátott röpiratok elkobzása iránt illetékes helyen lépéseket tesznek.

Szülőoltványok beszerzése. Az állami szülővessző szaporító s oltványtelepeken termelt szülővesszők és szülőoltványok eladása tárgyában kibocsátott hirdetmény szerint azok, akik ilyeneket szerezni óhajtanak, kötelesek ebbeli vételajánlatukat a kívánt szülővesszők és oltványok fajta, minőség és mennyiség szerint való megjelölése s a kiültetés helyének, ugyszintén a szállításra vonatkozó adatoknak (az átvevő neve, rendeltetési hely, vasuti állomás) pontos feltüntetésével mellet legkésőbb november 20-áig azon kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz benyújtani, a melynek kerületében a felújítandó vagy szülővel beültetendő terület fekszik. A megrendelt és átvett szülővesszőből vagy oltványból másnak akár pénzért, akár ingyen átengedni szigoruan tilos.

Gyilkosok a bíróság előtt. Február hónapban egy reitenetesen megcsónkított holttestet találtak a Nagykanizsához közel fekvő vajdahegyháti erdőben. A hulla már hosszabb ideig volt elásva, amikor rátaláltak. A nagykanizsai rendőrség megállapította, hogy a holttest Szalay Samu volt nagykanizsai korcsmárosé, aki borvásárlás céljából járta a hegyeket. Később

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
kőhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkör
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

kiderült, hogy Maxl János és Szabó János nagykanizsai koreszmárosok jártak Szalayval bor után. A két embert és később Maxlnét is elfogták, mert kiderült, hogy tudomása volt a gyilkosság tervéről. Maxl és Szabó hosszas vallatás után beismerték, hogy még a múlt év december 8-án Szalayt leittarták, azután kicsalták az erdőre, ahol megtámadták, a nyakát egy nagy késsel elvágták, 800 koronáját és aranyóráját elvették s a hullát másnap elföldelték. — A két emberi érzésből kivetkőzött rablógyilkos múlt héten állott a nagykanizsai esküdtbíró előtt. A főtárgyalást Závody Albin kuriai bíró, törvényszéki elnök vezette; szavazó bírák voltak: dr. Kenedy Imre és Fischer József; a vádhatóságot Jurczky Iván kir. ügyész képviselte; Maxl Jánost dr. Miklós Dezső, Szabó Jánost dr. Havas Hugó, Maxlnét dr. Lőke Emil ügyvédek védelmezték. — A vádlottak teljes beismerésben voltak. Maxl volt a gyilkosság értelmi szerzője s ő is vágta el az áldozat nyakát. Az esküdtek mind a két embert bűnösnek mondták ki a rablógyilkosságban, míg Maxlnéra nézve felmentő verdiktet mondtak; a bíróság Maxl Jánost életfogytig tartó, Szabó Jánost 8 évi fegyházra ítélte, míg Maxlnét felmentette. Maxl semmiségi panaszt jelentett be, Szabó azonban megnyugodott az ítéletben.

Leégett a cigányok sátora. Kolompár Hermán vándorcigányt és istentől szaporasággal megáldott családját nagy szerencsétlenség érte a múlt héten: leégett a sátoruk. A dolog úgy történt, hogy Kolompár Hermán, hitese párjával valahova elment faluzni, a nagyobb gyerekek is szétbentek, ki ide, ki oda, hogy valamieskét hozzanak haza. Otthon csak azok a kis purdék maradtak, akik alig nagyobbak a pad lábánál s még nem „keresetképesek.“ Ezek az apróságok tüzet raktak s a mint élesztgették, egy szikra kirepült, a sátor ponyvája hamar tüzet fogott és pár perc alatt lángokba állott. Mire estére hazaértek a többiek, csak a leégett romokat találták meg. Most nagy bajban van a család, nincs hová menekülnie a közelgő tél dermesztő hidege ellen.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsio

erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Uj szakegylet. A nagykanizsai kereskedelmi alkalmazottak egy része beállt szociálistának s megalakította a nagykanizsai csoportot. A tagok száma nem jelentékeny.

Megmérgezte magát. Koszovits Bódi sármel-
léki gazdálkodó meghasonlott magával és az egész világgal. Elhatározta, hogy megvált az élettől, amelyet tehernek tekintett. Elhatározását akkép hajtotta végre, hogy több csomag kénes gyufát vásárolt, ezt vízben feloldotta s az oldatot megitta. Ettől olyan rosszul lett, hogy orvost kellett hívni, aki ellenmérget alkalmazott s a szánandó embert beszállíttatta a keszthelyi kórházba, ahol a leggondosabb ápolás dacára, nemsokára kiszenvedett.

Zalaegerszeg jövő évi vásárai. Zalaegerszegen 1909. évben a következő napokon tartják meg az országos kirakodó és állatvásárokat: Bálint vásár február 15-én hétfőn, Virág vásár március 29-én hétfőn, Szentgyörgy vásár április 25-én hétfőn, Pünkösöd vásár június 1-én kedden, Magdolna vásár július 22-én csütörtökön, Kissasszony vásár szept. 9-én csütörtökön, Simon-Judás vásár október 28-án csütörtökön, András vásár november 30-án kedden, Aprószentek vásár december 28-án kedden. A hetivásárok kedden

és pénteken tartatnak; a pénteki hetivásárok állatfelhajtással. A mennyiben péntekre ünnep esik, a hetivásárt csütörtökön tartják meg. — Országos vásárok alkalmával Kiscell felől külön vonatok érkeznek.

Uj rend a kutyák körül. A földmivelségi ministertől érkezett le a veszettség elleni védekezésre vonatkozólag életbe léptetett új rendelet. E szerint a veszettség idején a zárlat 45 nap helyett 90 nap lesz. A zárttörő és szájkosár nélküli kutyákat a gyepmester 90 napig tartja megfigyelés alatt a tulajdonos költségén. Azt az embert, akit kutya mar meg, az eddigi 8 nap helyett 21 napig figyelik meg. Ha a kutya egy másik kutyát mar meg, a megmar kutyára 90 napig, a maró kutya 8 napig tartandó megfigyelés alatt.

Az onalfabéták oktatása. Keszthelyről írják, hogy Kárpáthy János gyenesdiási tanító mozgalmát indított az onalfabéták ingyenes oktatása iránt. A derék tanító önzetlen törekvése felül áll a sablonos dicséreten. Kövessék a példát mások is.

Gyengélkedésnél első orvosi tekintélyek szerint legjobbnak bizonyult a »Sirolin-Roche«, mely méregtelen, iztelen és a szervezetre semmi káros befolyással nem bír. Már rövid használat után előmozdítja az étvágyat és emeli a test erejét, ugy, hogy rekonvalescens, sápadt leányok és gyermekek az étvágy gerjesztése céljából okvetlen használják. A szer minden gyógyszerárban kapható.

Állat az emberben. Négy legény rátört egy szegény 50 éves napszámosasszonyra, aki Nagykanizsán a Teleky utcában lakik. Befeszítették az ajtót, a menekülő asszony után felrohantak a padlásra s oly galádul bántak el vele, hogy a nyomorult ajultan hevert reggelig a fagyasztó hidegben. A jómadarakat elfogták.

A természet mindig a legnagyobb gyógyművész, eszközei és utjai csodálatosak. Így pld. a csukamájolaj is oly győgyerőket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb izü és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „Scott-féle Emulsio“, mely most minden gyógyszerárban kapható.

Kiss szerencséje Nagy! Miért legnépszerűbb e három szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy fő-elárúsító helye. Huzás már november 19-én! Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában, IV. Kossuth Lajos-utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencséje nagy!

Talált tárgyak. A zalaegerszegi rendőrség Horváth Anna vitenyédi lakostól két db. fejre való kendőt kobozott el. A kendőket nevezett állítólag a Sütő utcai átjárónál találta. — Egy erszényt találtak az utcán, 12 fillér pénzzel. — A talált tárgyakat igazolt tulajdonosaik a rendőrségnél átvehetik.

A tél. Bár derült időnk volt az egész héten, mégis tél van már. Az éjszakák hidegek s reggelre mindig erős fagyok járnak. A hőmérő — 4 R fokig is leszáll. A föld száraz s a fagy minden nedvességét kiszikkasztja. Az őszi esőzés sokat várat magára, pedig a vetéseknek nagy szükségük volna a csapadéokra.

Kincses Kalendárium 1909.

Régi, kedves ismerősök köszöntenek bennünket a könyvesboltok kirakataiban: a Kincses Kalendárium megszokott piros kötetei. Tulzás nélkül mondhatjuk, hogy ez a legnépszerűbb magyar könyv. Annyira szükséges és annyira kedvelt, mintha nem is irodalmi termék volna; nélkülözhetetlen háztartási cikk ma már a Kincses Kalendárium.

Uj kötetének azonban az irodalmi része is nagyon változatos és értékes. Az emberi tudásnak alig van olyan területe, amelyre a Kincses Kalendárium ki ne terjeszkednék. A természettudományok köréből például nagy tanulmányt közöl a vizről, ennek fizikai és vegyi sajátságairól, földünk életében való nagy szerepéről, az ivóvizről s a víz ipari alkalmazásáról. Egy másik cikk néhány olyan problémát ismerteti,

amelyre még nem tudnak feleletet adni a természettudósok. A mechanikába tartozik az óriási gőzgépekről szóló cikk, a fiziológiába az érelmeszedésnek, az erőszakos halálumeknek, valamint a szem érzéki csalódásainak ismertetése, a természetrajzba a hangyák értelmességéről, az aranyhalakról, a tenger állatvilágáról, az őslényekről, a konyhakertről s a magyar dohányról írott cikkek. Az égbolt fénytüneténeit ismertető cikkek kívül a modern csillagvizsgáló intézetekről írott cikk a csillagászat kedvelőit fogja leginkább érdekelni.

Azonban mindenkinek az érdeklődésére számot tarthat egy nagy tanulmány, mely a világ végére vonatkozó tudományos elméleteket ismerteti s természettudományokban szereplő új fogalmakon és elnevezéseken kívül helyet kapott a Kincses Kalendáriumban az új erőmértékegységek ismertetése írásban és képen.

A természettudományok után a szociális kérdések foglalkoztatják leginkább a mai kor emberét. Egy nagy és alapos tanulmány a szociáldemokráciában érvényesülni akaró áramlatokat ismerteti. Ide vág a magyar nemességéről szóló cikk is, valamint a társadalmi életben sokszor jelentékeny szerepet vivő kintutetések és rendjelek ismertetése is. Egy praktikus cikk a névmagyarosítás minden ügyében eligazítja az embert.

A történelmi részből kiemeljük a pogány magyarokról, a magyar városokról s a hírneves foglyokról szóló cikkeket. A politikai részben ott találjuk a világ parlamentjeinek s a köztársaságoknak ismertetését.

Az egyházi vonatkozású cikkek közül az egyik a szerzetes-rendek római generálisait, egy másik a katakombákat, a harmadik pedig a szentek ikonográfiáját ismerteti. A művészeti részben nagy cikk van a gót stílusról és a gobelinekről. Gyakorlati értékű az a cikk is, amely a bankok és a börze életében használatos szak kifejezéseket ismerteti.

Ezen kívül még vagy negyven-ötven tárgy van földolgozva a Kincses Kalendárium új kötetében, kisebb-nagyobb terjedelemben, de mind egyforma gondnal és egyforma érdekességgel. Szóval: az új kötetben is megnyilatkozik a Kincses Kalendárium készítőinek az a törekvése (és egyszersmind sikerének titka), hogy minden évben még többet, még tökéletesebbet, még szébbet és még érdekesebbet nyujtsanak a közönségnek, mint az előző esztendőben. Minden haladt és fejlődött a Kincses Kalendáriumban, csak egy maradt a régi: az ára. A Kincses Kalendárium ma is csak két korona, mint tavaly volt.

Messaline - és „Hennebeg“
Radium - selyem 1 K 50 f-től
Louisine - feljebb bérmentve és
Taffett - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Hennenberg in Zürich.

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-1:
búza		11-50	—
rozs		9-40	—
árpa		7-60	—
zab		7-60	—
kukorica		7-40	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

FIGYELEM!

Szólóltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 110 K, Delaware ezre 100 K.

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

Dr TOMPA egyetemes orvostudor és fogorvos-specialista lakik és rendel **MUNKÁCSI-UTCA 1. sz.**, Comin-féle ház.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és **STOCK**

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Amerika.

Elutazás Havrból minden szombaton, Bécsből minden kedden.

A francia vonal

által az amerikai vasutakra szóló jegyek minden állomásra kaphatók.

Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve csak a

Francia vonal által

Bécs IV. Wiedener Gürtel No/6. (A Déli és államvasutak állomásával szemben.)

Tessék a cimre vigyázni!

(Hirdetési jog a m. kir. Belügyminiszter által 113.674/904 sz. a. engedélyezve.)

Teljesen új ebédlő és hálószoba

butor

elköltözés miatt eladó.

Bővebbet ifj. Horváth Jenőnél Zalaegerszegen.

„M-i-i-t? -- „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Préselt szénát

szállítok minden vasuti állomásra, waggonrakományként bérmentve.

Barbulovits Dusán
Pancsova.

Aki

önmagát és gyermekeit

köhögéstől

rekedtségtől, katarustól, elnyálkásodástól, hörghuruttól, szamarkehétől óvni akarja, vegyen orvosilag kipróbált és ajánlott

Kaiser Mellcaramellát a 3 fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: **Schmidt Győző** cukrásznál **Kasztler Sándor** és **Kocsuba Emil** gyógyszerüzleteiben.

Vizsgázott gépészt és fűtőt

keresek szeszgyárba stabil gépvezetőre azonnali belépésre lehetőleg [nőt]lent. Ajánlatokhoz fizetési igény okvetlenül melléklendő.

Barcza László

Csabrendek, Zalamegye.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solenis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendelkezések mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, Tapolca, (a Balaton mellett.)

70 év óta a SIRUP-PAGLIANO mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószer sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vértisztító szer csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár névaláírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendelkezése az ország minden jobb gyógyszerüzletében kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértörődés a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrküvések, köszvény, csusz (rheuma) nál stb. Elismert szer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményei ellen. A „Girolamo Pagliano” készítmények folyékony szirupalakban és poralakban kaphatók.

Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florence (A 74.) Via Pandolfini. — Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, XI. Löblichgasse 4. Gyógyszerüzletek fölerakatként kedvező feltételek mellett kerestétnek.

Páka községben egy

beltelek,

amelyen két jókarban levő, eszerépsindelyes ház áll, amelyek közül egyikben vendéglő helyiség volt s mindenféle üzlethelyiségnek alkalmas, szabad kézből eladó.

Tudakozódni lehet

Dávid László
tulajdonosnál Pákan.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a **Weisz Ede** féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára, különféle kőszénre, koksra és faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

KALAP KIRÁLY

ZALAEGERSEGEN.

Értesítés.

Tisztelettel tudomására adom a n. é. vevőközönségnek, hogy üzletemet az **őszi és téli idényre** a legmesszebb menő igényeknek megfelelően berendeztem.

Óriási raktár:

Divatos férfi kalap	3.—	koronától feljebb.
„ kész férfi öltöny	15.—	„ „
„ „ téli kabát	15.—	„ „
„ férfi és női cipő	7.—	„ „
„ téli gyermek öltöny	6.—	„ „
„ „ „ cipő	2.—	„ „
„ férfi fehér ing	2.—	„ „
„ téli sapkák	1.—	„ „
„ eső ernyők	2:40	„ „

Szives támogatást kér

kiváló tisztelettel

Korein Viktor.

Cylinder kölcsönző intézet!

8373/tkvi. 1908. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Német Vendél és neje sz. Kovács Ilona* végrehajthatónak kisk. *Dezsényi Erzsébet* elleni végrehajthatási ügyében az árverés 113 K 62 f tőkekövetelés, 13 K 70 f eddigi, ugy 13 K megállapított jetenlegi költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a kustánszeg-vargaszegi 457. sz. tjkvben kisk. *Dezsényi Erzsébet* tulajdonául felvett 1. sorsz. 942. hrsz. 11. népsorsz. ház, udvar és kerttel 132 K, 2. sorsz. 973. hrsz. kaszáló a belsőségben 14 K, 3. sorsz. 1021. hrsz. erdő a boeszkorkuti magán 24 K, 4. sorsz. 4041. hrsz. erdő a boeszkorkuti bükkös 26 K, 5. sorsz. 1097. hrsz. rét a pusztai nagyréten 42 K, 6. sorsz. 1105. hrsz. szántó, káposztás föld 52 K, 7. sorsz. 1175. hrsz. szántó a gyöpi-mezőn 135 K, 8. sorsz. 1182. hrsz. szántó a gyöpi-mezőn 135 K, 9. sorsz. 1197. hrsz. rét a telek alatt 45 K, 10. sorsz. 1211. hrsz. számú szántó a Szálos dűlőben 270 K, 11. sorsz. 963. hrsz. kert a belsőségben 98 K.

II. a kustánszeg-vargaszegi 464. sz. tjkvben *Simon Erzsébet* férj. *Kustán Gáborné, Simon Katalin, Takó Lidia és István, Német Franciska Takó Jánosné, Takó Katalin* és kisk. *Dezsényi Erzsébet* tulajdonául felvett ingatlanokból kisk. *Dezsényi Erzsébet* 1/4 vét illetősége, részletesen 2. sorsz. 1696. hrsz. alsómezőközi rét 1/4-ed része 5 K, 3. sorsz. 1697. hrsz. alsómezőközi rét 1/4-ed része 6 K.

III. ugyanezek, valamint *Német István* és neje *Bicsák Mária* tulajdonául felvett a kustánszeg-vargaszegi 486. sz. tjkvben 1. sorsz. 1245. hrsz. szántó és erdő a Berkenyfa dűlőben ingatlanból kisk. *Dezsényi Erzsébet* 1/3-ad illetősége 2 K kikiáltási áron az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1909 évi február hó 11. napján délelőtt 10 órakor *Kustánszeg község* házában megtartandó nyilvános árverésen és pedig házbéradó aia eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. te. 48. §-a alatt megjelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881 évi LX. te. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni s a bánatpénzt a vételár 10%-áig kiegészíteni.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság. Zalaegerszeg, 1908. évi október 19. napján.

Moiser, kir. tszéki albiró.

Egy és két éves szőlő-oltványokról különféle sima és gyökeres vadvesszőről szőlő kimutatás megjelent.

Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a **vállalati szőlőtelep** Billéd, Torontálmegye.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályháját és takaréktűzhelyeit általam javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén- és koksztűtésre, tűzmentes téglából épített tűzszekrényvel. Nincs többé szén- és szénmégzés a szobákban, ha bizalommal hozzám fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel- és külföldön, többek között *Ó Fensége József főherceg* alesuthi birtokán, *Frigyes főhercegnél* Féltoronyban, *Rainer főhercegnél* Badenben, *Mária főhercegnőnél* Hallban (Steyer), *Alfonz spanyol király* altmünsteri kastélyában (Felső-ausztria), hol a legnagyobb megelégedést és bizalmat nyertem.

Itt Zalaegerszegen való önállósításom óta szintén a legnagyobb megelégedésben részesültem. Ajánlom megtekintésre dús választéku raktáramat elsőrendű, csinos és olesó

cserépkályhákból.

Minél számosabb megrendelést kérve, gyors és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS

kályhás
Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 6., Korányi-ház,
a Központi kávéház mellett.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

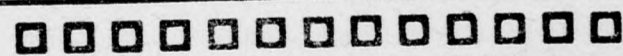

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

633/v. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 829. számú végzése által *Beer és Rosenberg cég* végrehajtható javára 334 K 97 f tőke, ennek 1907 évi aug. hó 25-től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtható alkalmával bíróság felülfoglalt 1532 koronára becsült butorok és szövetekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis *Zalaegerszegen* leendő eszközlésére 1908 évi november hó 11-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1908. évi október 30. án.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

Eladó fajalma.

Zalagógánfán három uri háznál mintegy 50—60 métermázsza

fajalma

eladó.

Ládák küldendők. Csomagolás és vasutra való szállítás díjtalan.

Métermázsája 22—24 korona.

Gyömöreý Gáspár
Zalagógánfa.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Ismét itt a **hideg,** jusson minden-
kinek eszébe, hogy kevés pénzért legjobb keztűt, harisnyát, tricót árut, jó gyermekcipőt, házi cipőket, ingeket, csinos magyar gyártmányu nyakkendőket, téli pamutokat és még ezer más tárgyat a legjutányosabban csakis Zalaegerszeg legnagyobb választéku üzletében, a

központi áruházban lehet beszerezni.

Összes üveg és porcellán árukból óriási a választék.

1 drb villany izzó égő 75 fillér.
Gyermek bőrcipők 90 krtól feljebb.

Kiváló tisztelettel
Deutsch Herman
központi áruház tulajdonos.

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű „Delaware”-ből 1 1/2 millió készlet.

Olesó ár és pontos kiszolgálás.

Cim: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe **Bihardiószeg.**

6853/1908. tkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Szegi Rozsi Tóth Györgyné* végrehajthatónak *Tulok Vendel és neje Székeli Rozsi* végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés 640 K tőke követelés, ennek 1906 október 29-től járó 6% kamatai, 110 K 50 f eddigi, 22 K 70 f jelenlegi költségek kielégítése végett a zalaegerszegi kir. tszék területén levő a gyűrűsi 2 szjkyben Székeli Róza Tulok Vendelné tulajdonául fölvevett következő ingatlanokra: I. 175 sz. szántóra 247 K, 228 sz. szántóra 488 K. II. a gyűrűsi 160 szjkyben + 240 hrszám alatt Tulok Vendel és neje Székeli Rozsi tulajdonául fölvevett kúria 43 K. III. a gyűrűsi 159 tjkben + 3 hrszám alatt ugyanazok tulajdonául fölvevett házra 358 K, az orbánosfai 149 tjkben IV. + 249 hrsz. a. ugyanazok tulajdonául fölvevett szőlő és rétre 846 K kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1908 évi december hó 21 napján délelőtti 10 órakor Gyűrűsön a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsúrájának 10%-át, vagyis 24 K 70 f, 48 K 80 f, 4 K 30 f, 35 K 80 f, 84 K 60 f-t készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számított és az 1881: évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1908 évi augusztus hó 21.

Rutich, kir. törvényszéki bíró.

Diszitsd otthonodat télen,
= kertedet tavasszal =
valódi **Haarlemi**

virághagymákkal

8 korona (holl. 4 frt) postautalvány ellenében bérmentve és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországon át mint évenként a mi kedvelt **Normál kollekciónkat**: 30 jácintot üvegek vagy 40-et eserepek számára, vagy 50-et a kert részére, vagy pedig szobákba való kollekciónkat 150 drbot 45 eserep számára, vagy 250 drbból álló kertbe való kollekciónkat, vagy a kert és szobákba való 240 drbból álló kollekciónkat (mely egy szép választék jácint, tulipán, nárcisz, crocus, scilla, hóvirág stbből áll.)

Gazdagon illusztrált, számos termelési utasítással ellátott főárjegyzék, mely a kollekciónk részletes jegyzékét is tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebelzüchtere **Huis ter Duin**
(A.-G.)
Noordwijk bei Haarlem (Holland.)

A VERSENYÁRUHÁZBA

megérkeztek az idény legújabb divatu

női kalap és sapka újdonságai

igen nagy mennyiségben és versenyen kívüli áron.

Ugyanott kaphatók:

1 pár gyermek cipő	— frt 90 kr.	1 pár női füzös borju bőr cipő	3 frt 50 kr.
1 » női eugos borju bőr cipő	3 » — »	1 » férfi Box Calf eugos cipő	4 » 25 »
1 » férfi sima borju bőr cipő	3 » — »	1 » női füzös Box Calf cipő	4 » 25 »
1 » » betétes borju bőr cipő	3 » 25 »	1 » férfi Box Calf Bergsteiger e.	4 » 50 »
1 » » borju bőr cipő	3 » 50 »	1 » » » » esatos Ideál e.	4 » 75 »

Tisztelettel

Pollák Ede bizományos.

Pécsi Hamerli-féle keztyük kaphatók.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer
Egyedüli gyáros: **Fritz Schulz** jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet felosztatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szakmába vágó cikkekből álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet felosztása céljából hatóságilag engedélyezett

== végeladás ==

útján mélyen leszállított áron kiárusítom.

Gabonaszakok és vízhatlan ponyvák legolcsóbb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

XXVII-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélúakra fog fordíthatni.
Ezen sorsjátéknak 11969 nyereménye 365.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 korona,	10 nyeremény à	1.000 korona,
1	10.000 "	150	100 "
1	5.000 "	300	50 "
1	2.000 "	1500	20 "
5	2.000 "	10000	10 "

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki Igazgatóság.

Csak az ily
cégtáblával
jelzett
üzletekben

lesznek
Singer
varrógépek
elárúsítva.

Figyelmeztetésül! Minden varrógép, melyet más varrógépüzlet „Singer varrógép” név alatt forgalomba bocsát, csak utánzata egyik régebbi szerkezetünknek, amely család gépeink új szerkezeténél fogva, úgy szerkezet, mint használhatóság és tartósság tekintetében a miénktől nagyon távol áll.

SINGER CO

varrógép részvénytársaság

ZALAEGRSZEK, Vármegye-ház-ter 1.
Magyarország legnagyobb és legrégebbi varrógép üzlete.

Minden rendszerű varrógép javítása elvállaltatik és szakszerűen eszközöltetik.

Szőlő-

oltványokat

szállít, fajtiszta-
sággért jótállva,
legdusabb vá-
lasztékban a
már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **GASPARI FRIGYES,**
Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller patlala

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynek, csúszmal és meghúléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgy-zólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török István** gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerháza
az „Arany orozslánhoz”, Prágában.
Elszabhatóstrasse 5 n. n. Mindennapi széküldés

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Kocsuba Emil,** Sümegen: **E. Dervarics István,** Zalazentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerházaikban.

Hirdetmény.

Vagyonbukott Marton Márkus zalaegerszegi kereskedő esődtömegéhez tartozó és a esődletár 1553., 1557—1560., 1565., 1566., 1569., 1570., 1573., 1576., 1578., 1580., 1583., 1584., 1587., 1592—1599., 1601—1606., 1608—1611., 1613., 1615., 1618., 1621., 1624., 1626—1629., 1632., 1638., 1640., 1641., 1644., 1646., 1648., 1649., 1651., 1652., 1655., 1657., 1660., 1662., 1663., 1665., 1666., 1669., 1673—1676., 1978., 1681., 1684., 1686., 1693., 1694., 1696. tételszámai alatt összeirt és 2286 K 23 fillért kitevő könyvbéli követelések a esődválasztmány határozata folytán a esődválasztmány által

ajánlati verseny útján

1908. november hó 10 napján délután 3 órakor alulirott tömeggondnok ügyvédi irodájában eladatni fognak.

Az ajánlatok zárt borítékban 200 koronának készpénzben bánatpénzül letétele mellett alulirott esődtömeggondnoknál Zalaegerszegen 1908. november hó 10 napjának déli 12 órájáig adandók be és ugyanazon helyen és napon délután 1 órakor fognak a esődválasztmány által elbíráltatni.

Az ajánlatok vissza nem vonhatók.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A zárt ajánlatok felbontása után a esődválasztmány szóbeli versenytárgyalást is tart, a melyen résztvevők szintén tartoznak 200 koronát készpénzben bánatpénzül letenni.

A esődválasztmány fenntartja a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhat, az-összes ajánlatokat visszautasíthatja s új ajánlati versenyt rendelhet.

Esődtömeggondnok a követeléseknek sem fennállásáért, sem behajthatóságáért szavatosságot nem vállal.

Azon ajánlattevő; kinek ajánlatát a esődválasztmány elfogadja, tartozik a vételért és a vételár után járó vételi illetéket alulirott esődtömeggondnoknak azonnal készpénzben lefizetni.

A nyugtábelveget vevő tartozik viselni.

Ha a vevő ezen feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a bánatpénzét elveszti, azonkívül költsége és veszélyére új ajánlati verseny tartható.

A esődletár alulirott tömeggondnoknál naponta betekinthező.

Tömeggondnok az esetleges kérdésekre levél útján is ad felvilágosítást.

Zalaegerszeg, 1908 október 31-én,

Dr Szigethy Elemér
esődtömeggondnok.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus ZALAEGRSZEKEN.

Telefon sz. 43.

KÉSZIT:

Furott (artézi) és ásott kutakat,
rossz vagy kevés vizet tartalmazókat mélyit és átalakít.
Szállít és felszerel szivattyukat kézi és géphajtásra.
Becserél meg nem felelő és régi szivattyukat.

Mindenmü gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Új és használt szivattyukat állandóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és mosdó berendezéseket, vízvezetékkel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások létesítését házak, kertek, ipartelepek, stb. részére.

Központi fűtéseket a legtakarékosabb tüzeléssel, kisebb (3—4 szobás) lakások részére is.

Fayence és mosaik lapokkal fal és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezesség mellett átalakít.